

Volikogu koosoleku protokoll

15.10.2025

1. Energeetika ja keskkonnaminister Andres Sutt (teema: “Kliimaseadus. ENMAK”)

Minister andis ülevaate EL 2040. aasta kliimaeesmärkidest ja selgitas, et Eesti energia- ja kliimakava jõuab peatselt valitsusse ning seejärel Riigikokku. Arutati energiahindade mõju, mille analüüs valmib novembriks, ning peamise väljakutsena toodi välja uute energiavõimsuste rajamine. Samuti käsitleti Eleringi investeeringute ja võrguühenduste teemasid. Kohtumise lõpuks lepidi kokku, et Tööandjate Keskliidu keskkonna töörühm kogub liikmete sisendi kliimaseaduse aktsepteeritavuse tingimuste kohta.

2. Eesti Panga analüütik Rasmus Kattai

Rasmus Kattai andis kohtumisel põhjaliku ülevaate Eesti ja rahvusvahelise majanduse olukorrast ning lähiaja väljavaadetest. Tema sõnul on üleilmne kaubandus taas kasvamas ning tarneahelate torked on leevenenud, mis annab maailmamajandusele uut hoogu. Euroalal on hinnakasv stabiliseerunud ja intressimäärad langenud, parandades kindlustunnet nii tarbijate kui ettevõtete seas.

Eestis on väliskaubandus madalseisust väljunud – teenuste eksport taastub kiiremini kui kaupade eksport ning tööstus ja jaekaubandus on taas kasvutrendis. Kuigi majanduskasv ei peegeldu veel täielikult SKP näitajates, on ettevõtete investeerimisaktiivsus euroala keskmisest kõrgem. Kattai tõi positiivse määrgina esile valitsuse eelarvestiimuli, mis elavdab majandust ligikaudu 1,4 miljardi euro ulatuses ning aitab oodata üle 3-protsendilist kasvu aastatel 2026–2027.

Tulumaksuseaduse muudatus suurendab sisetarbimist ja reaalsissetulekuid. Töötleva tööstuse hõive on stabiliseerunud, kuid lisandväärtus liigub üha enam teenustesektorisse. Tööturul valitseb ettevaatlik optimism – ettevõtted on taas valmis värbama ning palgakasv on aeglustunud jätkusuutlikule tasemele.

Kattai järeldas, et Eesti majandus on kriisijärgsest madalseisust väljunud. Kasv on küll veel habras, kuid seda toetavad eelarvestiimul, tugev investeerimisaktiivsus, stabiliseerunud hinnad ja taastunud kindlustunne nii kodu- kui välisturgudel.

3. Alampalgast

Volikogu liige ja tööturu töörühma juht Ain Käpp andis ülevaate alampalga kokkuleppest ja selle majanduslikust mõjust.

Ain Käpp tõdes, et kuigi majandus on taastumas, püsib ettevõtete seas ebakindlus ning tootlikkus on viimastel aastatel langenud. Tööjõukulude kiire kasv on vähendanud konkurentsivõimet ja olukord erineb piirkonniti märgatavalt.

Statistika järgi teenis 2024. aastal alampalka või sellele lähedast tasu 28 306 inimest, kellest ligi kolmandik olid iseenda tööandjad. Käpp rõhutas, et kuigi alampalga ostujõud ei ole vähenenud, tuleb tagada tasakaal töötajate sissetulekute ja ettevõtete konkurentsivõime vahel.

Kokkuvõttes peab Tööandjate Keskliit alampalga tõusu mõistlikuks vaid juhul, kui see käib käsikäes tootlikkuse ja majanduskasvuga. Liigne palgasurve võib vastasel juhul pidurdada majanduse taastumist ja kahjustada Eesti ettevõtete konkurentsivõimet.

4. KOV-eelne ülevaade erakondade programmist

Nõunik Raul Aron esitles volikogule ülevaadet erakondade valimisprogrammidest 2025. aasta kohalike omavalitsuste valimiste eel ning analüüsis nende vastavust tööandjate ootustele. Tööandjate põhihoiused on

seotud haldusreformi jätkamise, teenuste ümberkorraldamise ja digitaliseerimise, ettevõtluse edendamise, hariduse strateegilise juhtimise ning õiglase ülemineku tagamisega.

Aron tõi välja, et erakondade programmid on sisult ebaühtlased ning sageli segunevad riikliku ja kohaliku tasandi teemad. Isamaa, EKRE ja Keskerakond rõhutavad kohaliku autonoomia ja teenuste säilitamist, samas kui Reformierakond, Eesti 200 ja Parempoolsed toetavad haldusreformi jätkamist, teenuste moderniseerimist ja ettevõtluskeskkonna tugevdamist. Sotsiaaldemokraadid keskenduvad sotsiaalsele õigusele ja töökohtade loomisele koostöös ettevõtjatega.

Ettekande kokkuvõttes märkis Aron, et ükski erakond ei plaani uut haldusreformi, kuid mitmed toetavad omavalitsuste koostööd ja teenuste efektiivsemat korraldamist. Ettevõtlussõbralikkus on esindatud kõigi erakondade programmides, ent enamasti üldsõnaliselt. Hariduse korraldamise ja koolivõrgu korrastamise osas on aktiivsemad Reformierakond, Sotsiaaldemokraadid ja Parempoolsed.